

Studiul 4

16 ianuarie - 22 ianuarie

Conflict și criză: judecătorii

Textul de memorat: „Ana s-a rugat și a zis: «Mi se bucură inima în Domnul, puterea mea a fost înălțată de Domnul; mi s-a deschis larg gura împotriva vrăjmașilor mei, căci mă bucur de ajutorul Tău.»», (1 Samuel 2:1)

Perioada judecătorilor a fost o perioadă de haos în istoria sacră. Poporul ales săvârșește fapte care nu Îi plac Domnului, El îi „vinde” în mâinile asupritorilor, poporul strigă la Dumnezeu, iar Domnul le ridică un eliberator care aduce pacea în țară. Apoi, situația se repetă.

Debora, judecătoare în Israel, iese în evidență pentru că le inspiră încredere bărbaților din jurul ei. Ea și Iael sunt două eroine într-o vreme în care bărbații erau șovăielnici și lipsiți de credință și aveau nevoie de încurajare. O altă subtemă recurentă a marii lupte se regăsește și în istoria lui Ghedeon, când poporul lui Dumnezeu ajunge într-o mare strâmtorare.

Samson a fost printre ultimii judecători. După el, poporul s-a afundat în anarhie și disperare. El a fost un erou fără voie, fiind mai interesat să cucerească femei decât să-L urmeze pe Dumnezeu și reflectând astfel atitudinea generală a conaționaliilor săi, de interes mai mare față de închinarea la idoli decât față de slujirea care se cuvenea să-I fie adusă lui Dumnezeu.

Samuel îi aduce națiunii speranță. Sub conducerea lui, a fost stabilită o nouă formă de guvernământ, monarhia, iar printre ultimele sale acte s-a numărat ungerea lui David ca împărat.

Duminică, 17 ianuarie – Debora

Istoria Deborei adaugă detalii interesante la tema mării lupte. Aflăm că poporul lui Dumnezeu era asuprit și se afla în mare strâmtorare. O situație asemănătoare este descrisă în Apocalipsa 12, unde citim despre lupta inegală dintre un balaur cu șapte capete și un copil nou-născut (vezi studiul 1, secțiunea de marți).

Personajele principale ale relatării sunt Iabin, împăratul Canaanului, Sisera, conducătorul oștirii lui, și Debora, profetesă și judecătoare (persoană care soluționa disputele civile) cu un nivel foarte ridicat de autoritate și influență pentru o femeie în timpul acela.

1. Ce formă ia marea luptă în acest caz? Cine i-a adus biruința lui Israel? Judecătorii 4

Eroina este Iael, soția lui Heber, care nu se teme să se identifice cu poporul lui Dumnezeu și care a jucat un rol decisiv în înfrângerea dușmanilor lui Dumnezeu. Este dificil să-i evaluăm acțiunile din perspectiva contemporană. Să nu uităm că în acel moment era stare de război. Oricum, faptele ei nu justifică recurgerea la acte de înșelăciune și violență pentru a ne atinge scopurile, oricât de drepte ar fi ele.

În discuțiile pe care le are cu Barac înainte de luptă, Debora îl asigură că lupta era a lui Dumnezeu (un ecou al mării lupte). În versetul 7 sunt utilizate două verbe pentru a descrie ce avea să facă Dumnezeu pentru ei: avea să-l „tragă” (cuvântul sugerează prinderea peștilor cu plasa de pescuit) pe Sisera spre pârâul Chison și avea să-l „dea” în mâinile lui Barac. Cântarea de laudă a Deborei (Judecătorii 5) ne dezvăluie câteva detalii ale luptei. Carele lui Sisera s-au împotmolit în trecătorile înguste din apropierea pârâului Chison din cauza ploilor torențiale. Cerurile și norii „au turnat ape cu găleata”, munții s-au clătinat (vers. 4, 5), puhoaietele au înghițit mulți ostași inamici (vers. 21) și Israel a fost eliberat.

Gândește-te la încrederea pe care au avut-o războinicii aceia în Debora. De ce trebuie să avem încredere în oamenii conduși de Dumnezeu, chiar dacă este vorba despre persoane față de care am putea avea prejudecăți în cazul acesta, o femeie?

Luni, 18 ianuarie – Ghedeon

2. Citește Judecătorii 6:1. În ce situație se afla poporul aici? Vezi și vers. 10.

După Debora, țara s-a bucurat de pace timp de patruzeci de ani. După aceea însă, poporul a căzut din nou în mâna asupritorilor. De data aceasta, madianiții și aliații lor năvăleau peste ei, le distrugeau semănăturile și le furau animalele de curte (Judecătorii 6:3-5). Ajunși la grea strâmtorare, israeliții au strigat la Domnul (vers. 6, 7). și-au dat seama că zeii la modă, la care se închinau, nu-i puteau ajuta.

3. Citește Judecătorii 6:12-16. Ce i-a spus Îngerul Domnului lui Ghedeon și care a fost reacția lui? Ce ar fi trebuit să știe el cu privire la cauza pentru care li se întâmplau toate aceste lucruri? Vezi vers. 7-10.

Ghedeon și-a exprimat nemulțumirea (neîntemeiată, întrucât israeliții erau asupriți fiindcă fuseseră neascultători), dar Dumnezeu și-a exprimat dorința de a-Și elibera poporul din nou, doar că, de data aceasta, prin intermediul lui. Este interesant ca Dumnezeu îl numește: „viteazule”, când Ghedeon avea o cu totul altă părere despre sine. Elementul hotărâtor al forței lui a fost conștiența că era un om neînsemnat și slab.

De asemenea, observă ce Îl roagă Ghedeon pe Dumnezeu (Judecătorii 6:36-40). Fiind conștient de propria neputință și de superioritatea dușmanului, el a căutat să obțină o asigurare specială a prezentei divine. Avem aici un om perfect conștient de dependența lui completă de Domnul. În Judecătorii 7, citim despre victoria uimitoare obținută de el împotriva asupritorilor „poporului său și despre modul minunat cum i-a izbăvit Dumnezeu.

De ce a ales Dumnezeu să lucreze prin oameni? Nu ar fi fost mai simplu să cheme „mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri” (Matei 26:53) pentru a-l elibera pe Israel? Ce rol avem noi, ființele umane decăzute, în marea luptă și în lucrarea de vestire a Evangheliei?

Marți, 19 ianuarie – Samson

Viața lui Samson a avut un început glorios: Îngerul Domnului i-a anunțat pe părinți că el trebuia să fie nazireu de la naștere și ie-a spus cum să se pregătească pentru acest copil special (Judecătorii 13:4,13,14; vezi și Leviticul 11). Dumnezeu avea planuri mari cu el, dar lucrurile nu au mers așa cum a dorit Domnul.

„Chiar atunci când a ajuns la vârsta maturității, când trebuia să îndeplinească chemarea dumnezeiască și, mai presus de toate, timpul când trebuia să-I rămână credincios lui Dumnezeu, Samson a intrat în legături cu vrăjmașii lui Israel. El nu s-a întrebat dacă Îl putea proslăvi mai bine pe Dumnezeu unindu-se cu persoana pe care și-o alesese singur sau dacă nu cumva se situa într-o poziție din care nu putea îndeplini scopul care trebuia să fie realizat prin viața lui. Dumnezeu le-a făgăduit înțelepciune tuturor celor care caută să-L proslăvească, dar nu există nicio făgăduință pentru cei care sunt nesățioși în a-și împlini poftele.” - Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, Editura Viață și Sănătate, ed. 2006, p. 573 (în orig., p. 563)

4. Citește Judecătorii 14:1-4. Cum se explică faptul că Dumnezeu l-a folosit pe Samson, în ciuda slăbiciunii sale pentru femei? (vers. 4)

Samson s-a ridicat împotriva filistenilor de mai multe ori, dar, de fiecare dată, ca răzbunare pentru un afrontul suferit din partea lor. Prima dată a ucis treizeci de oameni, ca să le dea hainele lor invitaților la nunta lui, cărora le făcuse o promisiune (Judecătorii 14:19); când a aflat că soția lui fusese dată unui prieten de-al lui, le-a ars holdele (Judecătorii 14:20; 15:1-5) apoi, când filistenii i-au omorât soția și pe tatăl ei, a făcut un mare măcel (vers. 6, 7, 8). Când au încercat să-și ia revanșa, el a omorât o mie de oameni cu o falcă de măgar (vers. 9, 10, 14, 15) și, în final, le-a dărâmat templul și a mai omorât trei mii de filistenii ca răzbunare pentru că îi scosese ochii (Judecătorii 16:21,28,30).

Samson este un erou imperfect, totuși numele lui apare în Evrei 11:32 alături de marii eroi ai credinței, deci viața lui transmite un mesaj. Să ne gândim câte ar fi putut realiza Dumnezeu prin Samson! Este acesta și cazul nostru? Cât de multe am putea realiza dacă ne-am trăi viața la potențialul maxim?

Miercuri, 20 ianuarie – Rut

Istoria lui Rut nu vorbește despre o amenințare a poporului lui Dumnezeu venită din partea armatelor inamice, ci despre o familie amenințată cu dispariția, dar care revine la viață. Deși abordează două teme majore – distrugerea naturii și a poporului lui Dumnezeu –, ea ne vorbește despre marea luptă desfășurată la nivel personal, acolo unde are loc de fapt.

Nu ne surprinde că țara lui Iuda a suferit de foame în timpul judecătorilor (Rut 1:1; Deuteronomul 28:48, 32:24; vezi; Judecătorii 17:6; 21:25). Foametea era semnul că poporul legământului Îl părăsise pe Dumnezeu. Păcatul și răzvrătirea transformaseră ținutul cunoscut cândva ca „o țară în care curge lapte și miere”, într-un loc uscat și sterp. Dar, în cartea lui Rut, Dumnezeu Își „cercetează” poporul și îl readuce la viață „dându-i pâine” iarăși (Rut 1:6).

Elimelec și Naomi au plecat împreună cu cei doi fii ai lor în țara dușmanilor pentru a-și face un viitor. Acolo le-a fost mai bine pentru un timp, dar, când și-a pierdut soțul și băieții, Naomi a decis să se întoarcă acasă.

5. Ce semnificație are faptul că Rut a vrut să meargă cu Naomi în Israel? Rut 1:8,16,17

Rut făcea parte dintr-un popor care încercase de multe ori să-i distrugă pe israeliți, dar ea a ales să se identifice cu poporul lui Dumnezeu și să se închine acestui Dumnezeu. Ea a fost primită favorabil în patria adoptivă, nu numai de către Boaz (Rut 2:10), ci și de oamenii care au cunoscut-o (vers. 11). Boaz a avut încredere că și Dumnezeu o primea favorabil (vers. 12) și, trecând de la admirația pentru ea la dragoste, a hotărât să o ia în căsătorie (Rut 3:10,11).

Poporul care era de față a binecuvântat-o pe Rut și a comparat-o cu marile femei din istoria lui Israel (Rut 4:11,12), lucru care s-a împlinit când ea a intrat în linia genealogică a lui Mesia (Rut 4:13,17; Matei 1:5,6).

Istoria lui Rut poate fi încheiată cu formula: „Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți.” Dar nu toate relatările biblice au un astfel de final, așa cum este și în viață. Totuși, în ciuda suferințelor și coborâșurilor vieții, există o veste bună pentru toți cei care-L iubesc pe Dumnezeu și au încredere în El: voința Sa se împlinește în cele din urmă!

Joi, 21 ianuarie – Samuel

6. Citește 1 Samuel 2:12-25. Cum este dezvăluită realitatea conflictului dintre bine și rău în aceste versete sumbre?

„Dar, cu toate că fusese chemat să cârmuiască întregul popor, el nu își cârmuia propria familie. Eli era un tată îngăduitor. Întrucât îi plăceau liniștea și pacea, nu-și folosea autoritatea pentru a înfrânge relele deprinderi și pasiuni ale copiilor săi. În loc să-i judece sau să-i pedepsească, el se supunea voinței lor și-i lăsa să umble pe căile lor.” - Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, Editura Viață și Sănătate, ed. 2006, p.587 (în orig., p. 575)

Textul ni-l prezintă pe micul Samuel în contrast cu fiii lui Eli: el „creștea mereu și era plăcut Domnului și oamenilor” (1 Samuel 2:26), asemenea lui Isus (vezi Luca 2:52). Când s-a făcut mare, el a devenit un conducător puternic și credincios: „Tot Israelul, de la Dan până la Beer-Șeba, a cunoscut că Domnul pusese pe Samuel proroc al Domnului” (1 Samuel 3:20). Dar chemarea lui Samuel la slujba de profet a fost făcută în vremuri grele. În lupta împotriva filistenilor, cei doi fii ai lui Eli au fost uciși, chivotul Domnului a fost capturat, iar Eli, când a primit vestea, a murit pe loc (1 Samuel 4:14-18).

Din nefericire, Samuel a avut o experiență asemănătoare cu cea a lui Eli: nici fiii lui nu i-au călcat pe urme în ce privește cinstea și credințioșia (vezi 1 Samuel 8:1-7).

Viața lui Samuel a marcat un punct de tranziție în istoria poporului lui Dumnezeu. El a fost ultimul judecător și a fost un personaj-cheie în derularea marii lupte. Influența lui stabilă a fost un punct de reper pentru popor într-o perioadă critică. Ce trist că fiii lui nu i-au imitat exemplul! Totuși Dumnezeu nu este legat de o anumită familie. În urma apostaziei fiilor lui Samuel, bătrânii lui Israel au cerut un împărat - decizie care, așa cum avea să se dovedească peste secole, nu a fost dintre cele mai bune.

Indiferent de deciziile pe care le iau membrii familiei noastre, să nu uităm că ni se va cere personal socoteală cui i-am slujit în viață. Ce anume nu trebuie să uităm când constatăm că am făcut greșeli în educarea copiilor noștri?

Vineri, 22 ianuarie - Un gând de încheiere

Biblia nu ascunde păcatul și răutatea oamenilor despre care vorbește. Dacă le-ar ascunde, nu ar mai putea înfățișa cu acuratețe starea omenirii. În 1 Samuel 2:12 citim: „Fiii lui Eli erau niște oameni răi. Nu cunoșteau pe Domnul.” Textul original spune că fiii lui Eli erau „ai lui Belial”. Privește acum afirmația aceasta din perspectiva importanței speciale pe care o avea genealogia în timpurile biblice. „Belial” este un cuvânt cu numeroase sensuri, utilizat în diferite forme și contexte, aproape de fiecare dată cu sens depreciativ. El se înrudește cu cuvintele ebraice *bl* și *bli*, care înseamnă „nu” sau „fără, lipsit de”. Numele „Belial” înseamnă „de nimic”, „fără nicio valoare” și, în unele locuri, este utilizat la fel ca în 1 Samuel 2:12 (2 Cronici 13:7; 1 Împărați 21:13). În Proverbele 6:12, omul de nimic este sinonim cu omul nelegiuit. În alte texte antice din Orientul Apropiat, Belial este un alt nume pentru Satana. Fiii lui Eli au fost creați după chipul lui Dumnezeu, cu un anumit scop și sens în viață, dar, potrivit Bibliei, ei au fost niște oameni răi, niște oameni de nimic. Același pericol există și pentru noi, cei de astăzi, care putem să fim ai lui Dumnezeu, să realizăm lucruri cu rost pentru El, sau putem fi niște oameni de nimic. Dar să nu uităm că Domnului Îi datorăm existența și că El ne-a dat viața cu un scop.

BIBLIA ȘI CARTEA ANULUI - STUDIU LA RÂND

Biblia: Deuteronomul 28-34

1. În ce condiții puteau israeliții să fie „cap, nu coadă”?
2. Ce avertizare a fost dată pentru cel ce nesocotea legământul, urmându-și pornirile inimii?
3. Pentru ce a spus Domnul că avea să se bucure din nou?
4. Ce a spus Moise că avea Domnul în dreapta Lui, când a venit din Sinai?

Viața lui Iisus, capitolul 56

5. Cum ar trebui să privească tații și mamele la copiii lor?